

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndob/21/2021
Identifikačné číslo spisu: 7008201622
Dátum vydania rozhodnutia: 16.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7008201622.37

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. Ladislav Militký, s miestom podnikania Nejedlého 383/11, 638 00, Brno - Lesná, Česká republika, s adresou doručovania P. O. Box 11, Ostrava - Poruba, Česká republika, zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Gerom, so sídlom Ulica Štefánika 217, 014 01 Bytča, proti žalovanému: Obec Holčikovce, so sídlom 094 05 Holčikovce 40, IČO: 00 332 429, zastúpenému advokátom JUDr. Marekom Tkáčom, so sídlom Námestie sv. Martina 39, 082 71 Lipany, v konaní o zaplatenie 6 190,99 eur (186 510,- Sk) s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudcom Krajského súdu v Košiciach JUDr. Júliusovi Tóthovi, JUDr. Igorovi Raganovi a JUDr. Drahomíre Brixiovej, takto

rozhodol:

- I. Sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. Július Tóth a JUDr. Igor Ragan **n i e s ú** vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 4Cb/1/2008.
- II. Konanie o námietke zaujatosti voči sudkyňi Krajského súdu v Košiciach JUDr. Drahomíre Brixiovej **z a s t a v u j e**.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „súd prvej inštancie“) predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky ako súdu nadriadenému vec na rozhodnutie podľa ust. § 54 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“), pretože žalobca v podaní zo dňa 02. 12. 2021 uplatnil námietku zaujatosti proti sudcom Krajského súdu v Košiciach JUDr. Júliusovi Tóthovi, JUDr. Igorovi Raganovi a JUDr. Drahomíre Brixiovej, do senátu, ktorých podľa rozvrhu práce napadla predmetná vec na prejednanie a rozhodnutie, vedená na tomto súde pod sp. zn. 4Cb/1/2008.

2. Sudca JUDr. Július Tóth sa k námietke zaujatosti vyjadril (na č. l. 1688 spisu) tak, že vo veci sa necíti byť zaujatý. Poprel žalobcom tvrdené údajne ciele zostavenie senátu v jeho súčasnom zložení, rovnako ako aj údajné inštruovanie členov senátu v danom spore ako vec prejednať a rozhodnúť a prehlásil, že samotná práca členov senátu, je založená na pracovno-právnych vzťahoch, nie na vzťahoch priateľských, v danom spore došlo výlučne iba k porade členov senátu v zložení v zmysle aktuálneho znenia Rozvrhu práce pre Krajský súd v Košiciach, a to iba za účelom prípravy na pojednávanie vytyčené na deň 25. 11. 2021 (č. l. 1664 a nasl. spisu). Zároveň prehlásil, že nemá žiaden pomer k veci,

ani k stranám sporu, ani k právnemu zástupcovi žalovaného, predmet sporu pozná iba z obsahu spisu a z uvedených dôvodov považuje námietku zaujatosti za nedôvodnú.

3. Sudca JUDr. Igor Ragan vo svojom vyjadrení k námietke zaujatosti (na č. l. 1689 spisu) uviedol, že žalobca na pojednávaní dňa 25. 11. 2021 nevzniesol voči jeho osobe námietku zaujatosti. Taktiež uviedol, že práca členov senátu a aj ďalších sudcov obchodnoprávneho úseku Krajského súdu v Košiciach je založená na profesionálnych, nie na priateľských vzťahoch a žalobcom tvrdené skutočnosti, ktoré spočívajú v postupe súdu v konaní v prejednávanej veci, označil za zavádzajúce. V uvedenej veci sa necíti byť zaujatý, nemá pomer k veci, strany sporu, resp. ich zástupcov pozná iba z prejednávania predmetnej veci, nie je s nimi v žiadnom osobnom alebo priateľskom, či nepriateľskom vzťahu.

4. Sudkyňa JUDr. Drahomíra Brixiová sa k námietke zaujatosti vyjadrila (na č. l. 1690 spisu) tak, že žalobcom tvrdené priateľské a kolegiálne vzťahy nemôžu byť dôvodom na podanie námietky zaujatosti, nakoľko práca v senáte na obchodnom úseku Krajského súdu v Košiciach je založená na pracovno-právnych vzťahoch, a nie na vzťahoch priateľstva a kolegiality. V prípade opodstatnenosti námietky zaujatosti žalobcu vzhľadom na priateľské a kolegiálne vzťahy, JUDr. Drahomíra Brixiová uviedla, že by nebolo možné zostaviť žiadny trojčlenný senát na prejednanie akejkoľvek veci vedenej na obchodnom úseku Krajského súdu v Košiciach v súlade s novelou ust. § 12 C. s. p. a ust. § 44 ods. 1, 2, 3 C. s. p. v zmysle ktorých prejednáva Krajský súd v Košiciach aj veci prvého stupňa v senáte. S prihliadnutím na uvedené ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Ndob/2/2018-1121 zo dňa 22. 02. 2018, ktorým súd rozhodol, že nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, JUDr. Drahomíra Brixiová skonštatovala, že považuje námietku žalobcu za nedôvodnú a necíti sa byť vo veci zaujatá.

5. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 25. 11. 2021 (č. l. 1664 a nasl. spisu) vyplýva, že žalobca namieta zaujatosť členky senátu JUDr. Drahomíry Brixiovej, ktorú odôvodnil tým, že minimálne od roku 2006 ako člen senátu vystupovala v konaní a z jej strany nedošlo k náprave nezákonnosti v tomto konaní. Žalobca vo vznesenej námietke zaujatosti v podaní zo dňa 02.12.2021 (č. l. 1671 a nasl. spisu) uviedol, že senát krajského súdu v zložení JUDr. Július Tóth, JUDr. Igor Ragan a JUDr. Drahomíra Brixiová nebol vybraný zákonným spôsobom, a teda náhodným výberom, ale bol cielene zostavený a inštruovaný, ako má ďalej vo veci postupovať. Tvrdí, že pomer všetkých členov senátu ku sporu i k osobe žalobcu nemôže byť nestranný, všetci členovia sú zaujatí, uvedeným postupom tak bolo porušené právo žalobcu vyplývajúce z čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a vzhľadom na vyššie uvedené navrhol vylúčenie sudcov JUDr. Igora Ragana, JUDr. Drahomíry Brixiovej a JUDr. Júliusa Tótha z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd nadriadený Krajskému súdu v Košiciach (ust. § 54 ods. 1 C. s. p.) posudzoval opodstatnenosť namietanej zaujatosti sudcov tohto súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 49 ods. 1 C. s. p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k sporu, k stranám alebo k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k sporovým stranám alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to buď: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod písm. b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Za relevantný sa pritom považuje iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej novej snahe sudcu o správnosť konania a rozhodovania ovplyvnil

jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Nc/1/2017 z 31. januára 2017).

7. Pri posudzovaní dôvodnosti námietky zaujatosti označených sudcov o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania veci vychádzal najvyšší súd zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k veci, k stranám sporu alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (viď ustanovenie § 49 ods. 1 C. s. p.).

8. Integrovanou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ďalej len „dohovor“) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný súd zriadený zákonom. Súvislosť medzi súdom, ktorý je založený na zákone, jeho nezávislosťou, ako to vyjadruje čl. 6 ods. 1 dohovoru („každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu“), garantuje tento dohovor v celoeurópskom rozmere súčasne sudcovskú nezávislosť, aj právo na zákonného sudcu. Ústavná úprava súdnej a inej právnej ochrany v Slovenskej republike garantuje obdobne vyjadrené právo na spravodlivý proces (čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ďalej len „listina“, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej len „ústava“, ktoré články dávajú každému možnosť - právo - domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v zákone určených prípadoch na inom orgáne Slovenskej republiky), do ktorého tiež zahrňuje aj právo na to, aby právna vec účastníka konania nebola odňatá zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon. Ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadruje zhadu na sudcovskú nezávislosť a právo na zákonného sudcu s právnym režimom podľa dohovoru (v obsahu týchto práv podľa dohovoru a podľa ústavy nemožno vidieť zásadnú odlišnosť). Potom platí, že v určitej právnej veci má rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania - pokiaľ by na to nebol daný zákonný dôvod - meniť nemal. Inštitút vylúčenia sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí, ktorý predstavuje výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu, stanovuje, aby zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov bol zákonný sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Sledovaný cieľ, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v zmazení hroziaceho rizika, že by vo veci mohol konať a rozhodovať zaujatý - nie nestranný - sudca.

9. Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej právnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu. Súd musí každú vec prejednať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

10. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania vecí buď na návrh strany sporu (ust. § 52 ods. 1 C. s. p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (ust. § 50 C. s. p.). Obsahom práva na prejednanie vecí pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom je len povinnosť (nadriadeného) súdu prejednať každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania vecí pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa ust. § 49 ods. 1 C. s. p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 listiny, čl. 48 ods. 1 ústavy), treba trvať na tom, že sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní týchto dôvodov (ich analýze) v konkrétnej situácii je nutné prihliadať aj na rozsiahlu a inštruktívnu judikatúru Európskeho súdu pre

ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky k danej problematike.

11. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu treba brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napr. Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu ak účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno - pre svoju vlastnú potrebu. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napr. Hauschildt proti Dánsku). Požiadavka nestrannosti však nemôže byť dostatočne naplnená len subjektívnym testom, ktorý je náročný z hľadiska preukazovania. Na subjektívny test plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 22/2019). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania zaujatosti (porovnaj tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná - „Justice must not only be done, it must also be seen to be done“). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (pozri Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti alebo necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti sudcu je to, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Odpoveď na otázku, či sú obavy dotknutej osoby objektívne odôvodnené, záleží na konkrétnych okolnostiach prípadu (Chmelř proti Českej republike). Pri objektívnom posudzovaní nestrannosti sa zisťuje, či je možné nezávisle na správaní sudcu na základe určitých overiteľných skutočností spochybniť jeho nestrannosť, pričom aj vonkajšie zdanie môže mať istý význam, nakoľko „v stávke“ je tiež dôvera, ktorú súdy v demokratickej spoločnosti musia vzbudzovať vo verejnosti (napr. Morel proti Francúzsku). Objektívnym testom sa teda skúma, či sudca ponúka dostatočné záruky, aby boli vylúčené všetky legitímne pochybnosti o nestrannosti sudcu (Piersack proti Belgicku). Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Za objektívne nie je možné považovať to, ako sa nestrannosť sudcu iba subjektívne javí vonkajšiemu pozorovateľovi (strane sporu), ale to, či reálne neexistujú objektívne okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým nie celkom nezaujatým vzťahom k veci disponuje (pozri napríklad nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 371/04). Objektívnu nestrannosť však nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania veci.

12. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 C. s. p. Rozhodujúca je tak existencia objektívnych skutočností, ktoré sa musia preukázať, a nie subjektívne domnienky uvedené stranou sporu.

13. Na základe uvedeného sa najvyšší súd zaoberal tým, či sú dané dôvody pre vylúčenie sudcov JUDr. Igora Ragana, JUDr. Júliusa Tótha a JUDr. Drahomíry Brixiovej, podľa § 49 ods. 1 C. s. p., pričom dospel k záveru, že v rozhodovanej veci v súčasnom štádiu konania dôvody pre vylúčenie sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Júliusa Tótha z konania a rozhodovania sporu vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, dané nie sú. Konanie o námietke zaujatosti voči sudkyňi JUDr. Drahomíre Brixiovej najvyšší súd zastavil.

14. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívnych kritérií sa musí rozhodnúť, či existujú preukázateľné skutočnosti, ktoré môžu

spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce, určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Teda za objektívne nemožno považovať to, ako sa nestrannosť len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne (ne)existujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje.

15. V prípade sudcov Krajského súdu v Košiciach JUDr. Igora Ragana, JUDr. Júliusa Tótha a JUDr. Drahomíry Brixiovej z obsahu námietky (dobré priateľské a kolegiálne vzťahy s kolegami obchodnoprávneho kolégia) nemožno vyvodiť záver, že by ich vzťah k žalobcovi mal charakter vzťahu, ktorý by bol dôvodom pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že samotný vzťah medzi sudcami navzájom, je založený na profesionalite. Chýba tu preto objektívny základ pre konštatovanie zaujatosti. Pokiaľ by totiž z takéhoto základu bol vyvodzovaný opačný záver, teda pochybnosti o tom, či títo sudcovia budú schopní nezaujato a spravodlivo rozhodovať, znamenalo by to, že výlučne pracovný, prípadne kolegiálny vzťah sudcov prezumuje vo všeobecnosti porušovanie sudcovských povinností a zásad sudcovskej etiky. Ak rámec týchto vzťahov neprekročí hranicu profesionálnosti a kolegiálnosti, t. j. nezasahuje aj do ich súkromného života a takéto prekročenie JUDr. Igor Ragan, JUDr. Július Tóth ani JUDr. Drahomíra Brixiová vo svojom oznámení netvrdili, nemožno bez ďalšieho mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil žalobcom uvedené okolnosti z hľadiska ich spôsobilosti vyvolať pochybnosti o nezaujatosti sudcov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ust. § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. v platnom znení, z ktorého vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám sporu je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k prejednávanému prípadu, stranám sporu a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od strán sporu a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci, je daná stupňom osobne a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva. Všeobecne sa u sudcu predpokladá a vyžaduje stupeň nadhľadu, ktorý je vyšší než v bežných spoločenských vzťahoch alebo situáciách (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Nc/4/2015, ako aj publikácia Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 207). O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám, pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností, musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednáwanej veci vyvolala pocity zakladajúce pomer, so zreteľom na ktorý, by vznikali pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Pri napĺňaní úloh sústavy súdov a rešpektovaní ústavou chránených práv strán sporu je nemysliteľné, aby sudca sústavy všeobecných súdov nemal dostatok schopnosti nezávisle a nestranne posúdiť prejednávanú vec.

17. Pochybnosti uvedené žalobcom, ktoré sú založené na tom, že vyššie uvedení sudcovia majú dobré pracovné a osobné vzťahy s kolegami, ktorí v predmetnej veci už skôr konali, čo podľa žalobcu vyvoláva pochybnosti o ich nezaujatosti, sú subjektívnou domnienkou, resp. pocitom žalobcu a Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že táto okolnosť bez ďalšieho nezakladá dôvod pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci podľa ust. § 49 ods. 1 C. s. p.

18. K časti uplatnenej námietky zaujatosti, v ktorej žalobca namieta výmenu zákonného sudcu, resp. namieta, že senát krajského súdu v prejednáwanej veci sp. zn. 4Cb/1/2008 bol v zložení JUDr. Igor Ragan, JUDr. Július Tóth ani JUDr. Drahomíra Brixiová vybraný nezákonným spôsobom, a teda nie náhodným výberom, najvyšší súd uvádza nasledovné:

18.1. Z obsahu s vecou súvisiaceho spisu ako i z uznesenia krajského súdu zo dňa 15. 08. 2018, č. k. 4Cb/1/2008-1219, (potvrdeného uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 30. 06. 2020, č. k. 2Obo/6/2020-1404) vyplýva, že v ostatnej veci rozhodoval senát krajského súdu v zložení JUDr. Drahomíra Brixiová (predseda senátu), JUDr. Gabriela Várháliková (členka senátu a sudca spravodajca)

a Mgr. Mária Hlaváčová (členka senátu). Vzhľadom na ukončenie výkonu funkcie sudcu, a to vzdaním sa funkcie sudcu JUDr. Gabrielou Varhalíkovou, ktorej bola vec pridelená na vybavenie do 31. 03. 2021, bola následne vec dňa 08. 04. 2021 pridelená náhodným výberom v súlade s Dodatkom č. 3 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021 do oddelenia sudkyne JUDr. Zdenke Kohútovej (č. l. 1542a spisu), ktorá v ten istý deň, v zmysle Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021 v znení Dodatku č. 3 zo dňa 29. 03. 2021, účinného od 01. 04. 2021 (č. l. 1715 spisu) vec prideliť sudcovi JUDr. Júliusovi Tóthovi ako sudcovi spravodajcovi, pričom vo veci bude rozhodovať senát v zložení JUDr. Zdenka Kohútová, JUDr. Igor Ragan a JUDr. Július Tóth (sudca spravodajca podľa Úradného záznamu na č. l. 1542c spisu v Zmysle Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021) a náhradným členom senátu v prípade existencie zákonných prekážok pre účasť v senáte u určených členov senátu je sudca v súlade s platným rozvrhom práce krajského súdu na rok 2021 (č. l. 1542b a č. l. 1542c spisu). Z Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021 v znení Dodatku č. 3 str. 75 vyplýva, že pre predsedu senátu JUDr. Zdenku Kohútovú je zastupujúcim sudcom JUDr. Drahomíra Brixiová. Dodatkom č. 10 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021 predsedníčka krajského súdu vymenovala s účinnosťou od 01. 08. 2021 sudcu JUDr. Igora Ragana do funkcie predsedu senátu pre obchodnoprávne kolégium (č. l. 1725 spisu). Dodatkom č.14 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021 s účinnosťou od 01. 10. 2021 zostalo zachované zloženie senátu JUDr. Zdenka Kohútová (riadiaci predseda senátu), JUDr. Igor Ragan (predseda senátu) a JUDr. Július Tóth (člen senátu) (č. l. 1726 spisu). Vzhľadom k tomu, že sudkyňa JUDr. Zdenka Kohútová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci (č. l. 296 a č. l. 297 spisu), je predsedom senátu v tomto spore JUDr. Igor Ragan, členom senátu JUDr. Július Tóth a členka senátu JUDr. Drahomíra Brixiová, ako zastupujúca sudkyňa pre predsedu senátu JUDr. Zdenku Kohútovú (v zmysle str. 75 Dodatku č. 3 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2021). Vo vzťahu k uvedenému najvyšší súd dáva do pozornosti a pripomína, že JUDr. Drahomíra Brixiová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania v danej veci, v zmysle uznesenia najvyššieho súdu zo dňa 22. 01. 2018, sp. zn. 2Ndob/2/2018.

19. Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd v rámci práva na spravodlivý proces garantuje súčasne sudcovskú nezávislosť, aj právo na zákonného sudcu. Ústavná úprava súdnej a inej právnej ochrany v Slovenskej republike garantuje obdobne vyjadrené právo na spravodlivý proces v čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, do ktorého tiež zahrňuje aj právo na to, aby právna vec účastníka konania nebola odňatá zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanoví zákon. V určitej právnej veci má rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania - pokiaľ by na to nebol daný zákonný dôvod - meniť nemal.

20. Vzhľadom na uvedené a na evidentný zákonný postup určenia zloženia senátu krajského súdu v danej veci, najvyšší súd nezahliadol námietku žalobcu, že senát krajského súdu v zložení JUDr. Július Tóth, JUDr. Igor Ragan a JUDr. Drahomíra Brixiová nebol vybraný zákonným spôsobom, a teda náhodným výberom, ako dôvodnú.

21. Zhrnúc vyššie uvedené a nakoľko zo žalobcom uplatnenej námietky zaujatosti a z vyjadrenia namietaných sudcov neboli zistené žiadne skutočnosti významné z hľadiska § 49 ods. 1 C. s. p., ktoré by spochybňovali ich nezaujatosť a nestrannosť v rozhodujúcom spore vedenom na menovanom krajskom súde pod sp. zn. 4Cb/1/2008, najvyšší súd podľa § 54 ods. 2 C. s. p., rozhodol tak, že sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Júliusa Tótha nevylúčil z prejednávania a rozhodovania predmetného sporu. 21.1. Najvyšší súd konanie o námietke zaujatosti voči sudkyňi JUDr. Drahomíre Brixiovej zastavil, nakoľko z Dodatku č.1 k Rozvrhu práce krajského súdu na rok 2022 (str. 2) vyplýva, že dňom 31. 12. 2021 jej zanikla funkciu sudcu.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.